

WANDELEN IN VERWONDERING

Hans Moolenburgh sr.

WANDELEN IN
VERWONDERING

LEMNISCAAT

De tekst van dit boek verscheen eerder in de vorm van
columns in het tijdschrift *Vruchtbare Aarde*.

© 2017 Hans Moolenburgh sr.
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2017
Illustraties: Albert Hennipman
Boekverzorging: Marc Suvaal
ISBN 978 90 477 0969 1
NUR 410

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke
andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelij-
ke toestemming van de uitgever.

Druk en bindwerk: Drukkerij Wilco, Amersfoort
*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij
gebleekt en verouderingsbestendig papier en geprodu-
ceerd in de Benelux, waardoor onnodig milieuver-
ontreinigend transport is vermeden.*

INHOUDSOPGAVE

Kleine lichtbolletjes	7
Een gans uit het ei	13
Lieve gastvrouw	17
Toevalservaringen – Het speelgoedkeffertje en andere verhalen	22
De hommel & de balsemien	29
Een rommelende donderslag	34
Avonturen met de wichelroede	40
De schone stilte	46
De passievrucht	51
Het hele alfabet	57
Wonderlijke zaden	65
Behoefte aan warmte	70
Ontmoeting met een ridder	75
Een veel groter panorama	80
De Takkeling	84
Zusterliefde	89
Verlangen naar harmonie	94
Een moment van mysterie	99
Een Goddelijke maat	106
De Leprechaun	112
Ik zie ik zie wat jij niet ziet	116

Over de wereld die niet verging	121
Op het leven	125
Overwonnen angst	130
Een Grote Flop	134
Een bijzondere wandeling	139
Het is een meisje	143
Hemel en aarde	149
Een tijdelijke gast	153
Vriendschap	157
Een plasmaversum	161
Sterke zeebenen	166
Het babyhertje	170
Wanneer begint ons bewustzijn?	173
Een omwenteling	177
Vooruitschouw	180
Gezonde kinderen	185
Schetsen en schilderijen	189
Tijdvissers	193
Afscheid?	197
Aanwijzingen van hogerhand	199

KLEINE LICHTBOLLETJES

Op 12 juni liep ik 's morgens door de Waterleidingduinen nabij Zandvoort toen ik opeens langs de kant van de weg een oude vriend van me zag staan. Ja hoor, het was hem, stralend in de zon, die net even door een scheur in de wolken keek, en ik begroette hem hartelijk, want het was alweer een jaar geleden dat we elkaar daar ontmoet hadden.

Zoals zoveel belangrijke personages draagt hij verschillende namen. De een kent hem als *Coenraet*, de ander als *Godewaar* of *Peerkum*, maar meestal noemen we hem sint-janskruid. Bij officiële gelegenheden heet hij *Hypericum perforatum*, want iemand met zo'n roemrucht verleden behoort ook een Latijnse naam te hebben, net zoals we de grote

botanicus Carl von Linné uit de 18e eeuw kennen als Linnaeus.

Ik heb alle reden deze vriend dankbaar te zijn. In 1961 brachten we een vakantie door in Vira: we hadden een huisje op een berghelling, uitkijkend over het Lago Maggiore. Het weer was warm, en mijn vrouw, ik en onze vier kinderen onder de tien liepen de hele dag rond in zwemkleding.

Toen, 's middags, terwijl we bezweet waren van de hitte, en in de schaduw lagen te puffen, draaide ineens het weer om en viel een ijsskoude bergwind op ons neer. Terstond schoot zowel bij mijn vrouw als bij mij de spit erin. Daar stonden we dan, kromgebogen als treurwilgen, met de zorg voor al dat kleine grut. Met moeite strompelde ik naar een plek die vlak bij ons huisje lag in de grote tuin, waar ik mijn hoop op gevestigd had, en... ja hoor! Daar stond hij, sint-janskruid, in volle bloei. Ik nam enkele plantjes mee en eerst wreef ik mijn vrouw ermee in, en toen zij mij. Een diepe, ontspannende warmte trok in onze ruggen, en binnen een uur waren we weer recht van lijf en leden.

Het geheim van deze plant is niet direct aan hem af te lezen, maar als je zijn blaadjes tegen het licht houdt, dan zie je dat het gehele blad bespikkeld is met speldenpuntkleine lichtbolletjes. Het is net alsof iemand olie gespetterd heeft op een stuk papier. Dat zijn de oliekliertjes, en daar ligt de reden van zijn naam: *perforatum*. Je zou bij het uitpersen een witte olie verwachten, maar verrassend genoeg gaat het om een mooi, warm donkerrood. Wat heb ik die olie in de praktijk veel voorgeschreven bij kneuzingen, verbrandingen en pijnlijke spieren. Nooit stelde ze me teleur. Alleen al de aangename, kruidige geur maakte een begin met het oplossen van pijn en kramp.

DIEPER SLAPEN

Sint-janskruid heeft echter nog een belangrijke eigenschap: drink je de plant als kruidenthee, dan werkt ze kalmerend en doet ze dieper slapen. De tinctuur is een prachtig middel tegen depressie, en werkt soms net zo goed als antidepressiva, maar dan zonder enige bijverschijnselen. Ik heb over sint-janskruid tenminste nooit gehoord (zoals wel eens over een chemische antidepressivum) dat iemand ineens wild werd en een machinepistool leegschoot op zijn klasgenoten.

Als je zo'n emotionele band met een middel hebt, dan wil je natuurlijk meer van zijn achtergrond weten. Nu, daar is veel over te vertellen.

M.C. Blöte-Obbes heeft in 'De geurende kruidhof' veel verhalen over planten verzameld. Betreffende sint-janskruid vertelt ze onder andere: in de Germaanse mythologie was er een zoon van de hoofdgod Wodan, Balder geheten, de god van het licht en de schoonheid en de zomer, een beetje zoals Apollo bij de Grieken. De boosaardige god Loki was jaloers op hem, en wist Balder omstreeks de zonnewende (21 juni) te vermoorden. Uit het bloed van Balder ontsproot toen het sint-janskruid.

De mythe is niet moeilijk te doorzien. Bij de zomerzonnewende neemt de duisternis weer toe, maar tussen de tijd dat er overvloed aan licht is en de tijd dat de duisternis weer toeslaat in onze dreven offert de hemel een deel van haar licht en warmte op en stopt dat in een plant, die dan in de winter helpt tegen lichtgebreksziekten als spierpijnen en depressies.

Later, toen Europa gekerstend werd, en bijvoorbeeld Wodan tot Sinterklaas verwerd, veranderde ook het verhaal van het sint-janskruid. Nu was dit ontstaan uit het bloed

van Johannes de Doper, na diens onthoofding. Vandaar Sint-Jan.

VOLKSGENEESKUNDE

In de volksgeneeskunde was het een wonderplant die de duivel wegjoeg. Sla ik nu een moderne kruidengids op, dan lees ik daar:

- Werkzame bestanddelen: vluchtige olie, hypericinen, hars, looistof, vitamine C, flavonoïden
- Eigenschappen: antiseptisch, kalmerend, samentrekkend, urinedrijvend, wondhelend, vochtverdrijvend.

Nou, dat is dan fijn om te weten, maar ziet u wat er gebeurd is? De warmte is uit het verhaal. Deze plant – dat moge duidelijk zijn – is een echte zonneplant, een warmte- en lichtdrager, en die wordt nu in enkele zakelijke termen beschreven. Bij de farmacologische groothandel zal ze zeker niet populair zijn, want als je het zogenaamde ‘werkzame bestanddeel’ niet geïsoleerd, geanalyseerd en vooral gesynthetiseerd hebt (wat dan een morsdode stof oplevert), zolang is er geen grof geld aan te verdienen. Maar ja, maak dat een tegenwoordige wetenschapper maar eens wijs. Zoals Al Gore zegt: ‘Het is moeilijk iemand iets te laten snappen, als hij betaald wordt om het niet te snappen.’

Het is eigenlijk een verregaande arrogantie om te denken een kruid te kennen op het moment dat men haar chemische bestanddelen op een rij heeft gelegd. Je kunt namelijk geen kruidgeneeskunde bedrijven als een plant die je gebruikt je vriend niet is. Alleen een warme relatie met dat genezende, levende wezen activeert de latente geneeskracht, zodat die optimaal wordt. Zonder die relatie werkt het kruid nog wel, maar als het ware tegen de wind in.

En wat betreft al die chemische stofjes: het kennen daarvan is eigenlijk ook niet veel meer dan een schimmenspel. Laat ik een voorbeeld noemen: vitamine C. Wat is dat? De wetenschap zegt met grote stelligheid: *Acidum ascorbinicum* ofwel ascorbinezuur. Voor ingewijden: C6 H8 O6. Hebt u het gevoel het nu helemaal te weten? Het spijt me: ten eerste weten we niets, en ten tweede is het niet waar.

De eminente biochemicus Richard Murray heeft het allemaal precies uitgezocht. Vitamine C is een zeer ingewikkelde stof, een kleine precieze structuur van vele stoffen. Schematisch ziet het er zo uit:

Te zien is dat ascorbinezuur alleen de mantel van het eigenlijke vitamine C-complex is, een soort verpakkingsmateriaal: de bewaarder van de geheimzinnige lichtenergie die de materialistische wetenschap vinnig ontkend heeft, en die nu pas weer langzaam, dankzij de kwantumtheorie, herontdekt wordt. Daarom werkt natuurlijke vitamine C uit een levende plant veel beter dan de dode synthetische vitamine C, en is het zelfs zo dat hoge doseringen synthetische vitamine C (dat is het geval bij bijna alle vitamine C die in de winkel te koop is) nogal eens vervelende bijverschijnselen kan geven, zoals bijvoorbeeld een opgeblazen buik of maagklachten. Er is één kleine firma die de echte vitamine C in de handel brengt.

Wat ik met dit verhaal wil zeggen is dat wij een cultuur hebben opgebouwd die het innerlijk heeft vermoord, en die de buitenkant aanbidt. Wij hebben een buitenkantmaatschappij geschapen, en daarom woekert de buitenkant (kanker) of lijdt men aan vetzucht, en lijden de zielen honger (depressie, de grote zielsziekte van de 21ste eeuw.

De grote vraag is: kunnen we het leven weer terugbrengen? Dat is namelijk veel belangrijker dan het terugdringen van de CO_2 -uitstoot. Niet onze vliegtuigen moeten primair veranderen, maar ons denken. We zouden eens kunnen beginnen om bij alles wat we tegenkomen onszelf af te vragen: ken ik alleen jouw buitenkant, of voel ik ook iets van je binnenkant? Alleen als we onze ziel weer aan de aarde schenken, wordt de aarde weer echt vruchtbaar.

EEN GANS UIT HET EI

De donkere dennen tekenen zich roerloos af tegen de strakblauwe hemel. De meidoorns zijn beladen met donkerrode bessen die glanzen in de schuine stralen van de zon. Wat een prachtig hartmedicijn bevatten die bessen. Al meer dan vijftig jaar zie ik er mensen door opknappen. De kardinaalsmutsjes zijn bedekt met rozerode vruchtjes. Aan elk vruchtje hangt een helderoranje belletje.

Toch ben ik er niet helemaal bij. In mijn hoofd zeurt een moeizaam, denkbeeldig gesprek met een nare man die me onlangs veel kwaad deed. Ik wil dat niet, maar het zoemt automatisch door. Dan ineens hoor ik een vrolijk geluid. Is het een meeuw? Nee, die klinkt eenzamer en rauwer. Wat dan? Komt het geluid van boven? Ik speur de wijde hemel af, en ineens zie ik ze, heel hoog in de lucht. Daar, afgetekend tegen het diepe blauw, vliegt een groep van zeker vijftig wilde ganzen naar het zuiden, in een karakteristieke V-vorm.

Door die V sparen ze een hoop energie, want elke gans wordt een beetje meegezogen in de slipstroom van de schuin voor hem vliegende vogels, de voorste uitgezonderd. Die wordt dan ook regelmatig afgewisseld.

Ze kunnen het niet nalaten vrolijk te roepen en bij dat

geluid vergeet je alles. Weg gesprek met de nare man. Je wordt in jezelf helemaal wakker, helemaal aanwezig in het hier en nu.

Hoe prachtig heeft Selma Lagerlöf die invloed van de roepende ganzen beschreven in haar boek *Nils Holgerssons wonderbare reis*. Ze laat de vogels steeds maar roepen: ‘Waar ben je? Hier ben ik! Waar ben je? Hier ben ik!’ En ja, dat klopt, ik was mezelf even kwijt. Waar was ik? Hier ben ik! Waar was ik? Hier ben ik!

Straks zullen de ganzen neerstrijken in een weiland. Dan gaan ze naar hartenlust grazen, één uitgezonderd. Eén van hen ziet af van eten en blijft nuchter en doodstil staan, de hals uitgestrekt naar boven. Geen havik of vos ontsnapt aan zijn speurende blik. Hij is de uitkijk, de waker te midden van al het gulzige grazen.

Trouwens, ook voor mensen zijn ganzen voortreffelijke waakhonden. Met verontwaardigde trompetstoten kondigen ze mogelijk onraad aan. En ze kunnen je echt heel agressief benaderen.

GEBROEDERS GRIMM

Mensen hebben iets met ganzen. De gebroeders Grimm noemen hen verscheidene malen in hun sprookjesverzameling. Er zijn twee sprookjes waarin een prinsesje gedwongen wordt enkele jaren in ballingschap ganzen te hoeden. En heet die andere beroemde sprookjesverzameling niet *Sprookjes van Moeder de Gans*?

We hebben verleerd de natuur om ons heen te vertalen naar wat die in ons opwekt, en daarom leven we los van de schepping, verdwaald in een lege, zinloze wereld.

Maar staan dieren wel helemaal los van ons?

Is hun aanwezigheid en hun gedrag zonder diepere betekenis voor ons?

Laten we eens een poging tot een vertaling van de natuur wagen. Laten we om te beginnen eens proberen wat kwaliteiten te benoemen die we als mens in de gans herkennen.

- Een gans die hoog in de lucht roept kan ons als mens van binnen doen ontwakken.
- Bij het grazen blijft een gans nuchter en waakzaam.
- Een paar ganzen op een erf bewaken het huis.
- Een prinsesje moet in ballingschap ganzen hoeden en leert zo haar eigen waakzaamheid te vinden en te behoeven.

DROOM

Laten we nu eens wat nadenken over dat begrip 'waakzaamheid'.

In een diepe slaap weten we als mens niet dat we bestaan. Je bent weg. In een droom beleef je van alles, maar je bent er zelf niet. Probeer maar eens 'ik' te zeggen in een droom. Je wordt direct wakker, tenzij het die ene uitzondering betreft, de lucide droom. Waarschijnlijk lijkt ons droombewustzijn op dat van dieren. Die hebben geen 'ik', ze dromen hun wereld. Zo droomt een vos over kippen en een kat over muizen, maar een dier is niet in staat te zeggen: 'Kom, vanavond eten we kip, of muis.'

Bij het wakker worden zijn we er als mens zelf wel, maar meteen slapen we op een andere manier weer in. De wereld vangt ons, we vergeten onszelf en ons bewustzijn is gevangen en beperkt tot de honderd meter weg die we vanuit onze snelle auto voor os zien, of tot de computer, tot een gesprek of 's avonds in een film of in een voetbalwedstrijd.

Echt helemaal menselijk is dat dagbewustzijn nog niet. We zijn een belangrijk deel van ons waakzame leven toch

een soort sprekende dieren. Pas de volgende bewustzijns-toestand maakt ons honderd procent menselijk. Dat is: er 'te zijn' en tegelijkertijd 'te weten' dat je er bent. Soms overvalt zo'n toestand je spontaan. Te midden van helemaal in de wereld aanwezig zijn, besef je ineens: hé, ik *ben* er! Het is een verbazingwekkende en wat vervreemdende ervaring, maar als je dit bewust oefent, werkt dit heel bevrijdend. Je kan makkelijker iets relativeren; de vraag wie de volgende verkiezingen wint, is ineens een stuk minder belangrijk. Alles in je is verstild en tegelijk klaarwakker.

Die speciale vorm van waakzaamheid, die door alle grote godsdiensten wordt aangeraden, en die het prinsesje – onze ziel – moet leren koesteren wordt in de buitenwereld gerepresenteerd door de gans. Je zou kunnen zeggen dat die waakzaamheid in de gans gestalte heeft aangenomen. De gans lijkt wel uitsluitend buiten ons te bestaan, maar dat komt door ons verdeelde bewustzijn. In werkelijkheid vormen ganzen (en de rest van de schepping om ons heen) met ons mensen een grote, ondeelbare eenheid. Zou het zo kunnen zijn dat elke keer als iemand in zichzelf wakker wordt, een jonge gans uit het ei kruipt?

Wij mensen kunnen kiezen tussen twee opties: we kunnen ganzen als een aansporing zien om die bewustzijnstoestand op te wekken die ons pas tot echte mensen maakt, of we kunnen hen uitsluitend zien als leverancier van *pâté de foie gras*.

Bent u een zich bezinnend mens, en daarom vruchtbaar voor de aarde, of bent u een kaalvreter? De keuze ligt voor ons, en meer dan ooit doet het ertoe wat we kiezen, want de toekomst van onze planeet wordt voor een belangrijk deel door die keuze bepaald.

LIEVE GASTVROUW

Als je een basisschoolkind vraagt wat de aarde nu eigenlijk is, zal het antwoord vermoedelijk zijn: 'Een ronde stenen bal, die door de ruimte vliegt.' Als je dan vraagt of dat 'alles' is, zal het kind misschien zeggen dat op deze stenen bal toevallig leven is ontstaan door blikseminslagen in de oersoep.

Volgens de hedendaagse opvattingen is de aarde inderdaad een dood brok materie, zich bewegend door een grotendeels lege ruimte, met een toevallig laagje leven aan haar oppervlakte. Maar is dat materialistische wereldbeeld wel juist?

In januari 2007 publiceerde Hartmut Warm in het tijdschrift *Raum und Zeit* een serie wonderlijke computerbeelden van verschillende planeten. Kijk nu eens naar het samenspel van Venus en aarde: gedurende acht jaar verbond Hartmut Warm de posities van deze twee hemellichamen middels verbindingstreepjes. Je zou een wirwar van lijnen verwachten, maar het tegendeel is waar. Zijn computerbeeld laat een prachtige mandala zien, gebaseerd op de vijfhoek: een heus pentagram.

Als Hartmut Warm ook de baan van Mars in zijn tekening verwerkt, ontstaat een nieuwe mandala, een duizelingwekkende parelketting met twintig ellipsen. Datgene wat

in de antieke wereld dichterlijk 'de muziek der sferen' werd genoemd, wordt hier op schitterende wijze zichtbaar gemaakt: een symfonie die daar in de kosmos wordt uitgevoerd.

Misschien dat sommige mensen wat verdrietig geworden zijn toen een genootschap van zeer geleerde en zeer onwijze astronomen recentelijk verklaarde dat Pluto geen planeet is. Laten ze gerust zijn: kijk naar de beelden van Hartmut Warm en je weet: Pluto hoort er helemaal bij; Pluto blaast rustig zijn partij mee.

JOHANNES KEPLER

Er is nog een manier om onszelf af te leren de aarde te zien als een wat doelloos rondwervelend brok materie. Er bestaan in de meetkunde slechts vijf regelmatige veelvlakken: het regelmatige viervlak, het zesvlak (de kubus), het achthoek, het twaalfvlak en het twintigvlak. Om elk van de vlakken valt een perfecte bol te beschrijven. Een ontdekking van Pythagoras (6e eeuw v.Chr.).

Johannes Kepler (1571-1630), de vader van de moderne astronomie, gebruikte deze veelhoeken om de afstanden tussen de planetenbanen te vinden. Teken de baan van de binnenste planeet, Mercurius, op een bol. Teken om die bol een regelmatig achthoek. Stel je dit achthoek voor als de binnenkant van een nieuwe bol: dan blijkt de baan van Venus zich op die nieuwe bol te bevinden.

Teken om die Venusbol een regelmatig twintigvlak, en maak ook daar weer een bol omheen, dan blijkt op die laatste bol de aardebaan getekend te kunnen worden. Een twaalfvlak om de bol van de aardebaan levert een bol op waarop de Marsbaan kan worden gevonden. En ten slotte levert een viervlak om de Marsbaan de Jupiterbaan op, en

een zesvlak (kubus) om de Jupiterbaan de Saturnusbaan (zie: J. Kepler: *Mysterium Cosmographicum*).

Wie een beetje gevoel voor het wonder in zich draagt, beseft dat de aarde geen doelloos bewegend brok gesteente is, met toevallig wat leven aan de oppervlakte. Integendeel, onze prachtige azuurblauwe planeet blijkt een ingewikkelde en aan strenge maten gebonden dans uit te voeren. En dat samen met de andere planeten. Alsof de aarde een concert-artieste is die haar partij meespeelt in een hemelse symfonie.

We zijn op aarde gasten van een levend wezen, ook al nemen we in onze ziellose tijd alleen nog het aardelichaam waar. Het Hebreeuws is een der oudste talen ter wereld. Een woord in het Hebreeuws *beschrijft* niet een ding, zoals in onze talen, maar geeft er het *wezen* van weer. Aarde is in het Hebreeuws *Arets*, geschreven ARTS. De wortel van dat woord is RTS, dat een snelle beweging zoals ‘rennen’ aanduidt. Hier wordt de letter ‘A’ voorgezet, die in het Hebreeuws tevens nummer 1 is – het symbool voor de Schepper, die in het begin alles voortbracht; degene die zelf rust is en alles bewegen doet.

In oudere en beschaafdere tijden wist men nog dat de aarde, net als een mens, niet alleen een lichaam is dat bewegingen uitvoert, maar ook een ziel heeft, die doet bewegen. Zoals onze zieleroerselen ons in beweging brengen. Ook mensen in onze tijd voelen soms nog aan dat we te maken hebben met een levend organisme.

GROENE LONGEN

In een tijd waarin onze regenwouden beangstigend snel worden gekapt spreekt men wel van het verloren gaan van de ‘groene longen der aarde’. In 2020 zal nog slechts 10% van die longen over zijn: de echte reden van de CO₂-opho-

ping. Er is zelfs iemand geweest die naar aanleiding van de regenwoudsterfte zei: ‘Onze aarde heeft longkanker.’

Als de aarde inderdaad ziek is, wat voor symptomen zien we dan? Het eerste wat opvalt, is de koorts ten gevolge van de massale milieuvergiftiging. Wij noemen dat de opwarming van de aarde. En deze koortsige patiënte is aan het klappertanden. Dat zien we aan de sinds honderd jaar snel in frequentie en heftigheid toenemende aardbevingen.

De profeet Jesaja heeft hier in de achtste eeuw voor Christus het volgende over gezegd (Jes. 24:19,20): ‘De aarde kraakt en barst open, de aarde schokt en schudt heen en weer, de aarde kantelt en wankelt vervaarlijk. De aarde zwalkt en waggelt heen en weer als een dronkaard, ze zwaait heen en weer als een hut in de storm. Haar opstandigheid (de opstandigheid van haar bewoners, wordt hier bedoeld – HCM) drukt zwaar op haar, ze valt neer en staat niet meer op.’

Daar ligt ze, onze aarde, gebonden in beton en staal, doorboord met vele schachten, beroofd, berooid en vergiftigd. Ze wil wel opstaan, maar ze kan het eenvoudig niet. Zijn we dan gedoemd onder te gaan? Helemaal niet. Bedenk dat elke profetie een voorwaardelijke profetie is, afhankelijk van menselijk gedrag. Zuiver wetenschappelijke maatregelen alleen zijn niet voldoende – zoals de recente klimaatconferentie op Bali liet zien. De noodzakelijke eerste stap zal een mentaliteitsverandering moeten zijn.

Naarmate we ons denken weer weten te verlevendigen, zullen we ook de aarde weer leren zien als een bezielde wezen. Als een vriendelijke, gulle gastvrouw die ten onrechte door haar gasten schandalig behandeld is. En dan zullen we ook weten hoe we haar kunnen bedanken, hoe we iets terug kunnen doen, en haar kunnen helpen opstaan – bijvoor-

beeld door recycling of organische landbouw, of door het maken van schone, afbreekbare producten.

Het inktzwarte materialistische tijdperk is bijna voorbij. We kunnen allemaal meehelpen dat proces te versnellen. Verzucht niet bij grote natuurrampen: hoe kan God dat toelaten? Het is – bij wat wij als mens uithalen – een wonder dat er niet meer plaatsvinden. Laten we als gasten van deze planeet liever optimistisch denken: kom, hoe kunnen we je helpen? Als we eens zouden beginnen met een bedankje: lieve gastvrouw, dank je wel!

LITERATUUR

Hartmut Warm, *Die Signatur der Sphären*, Keplerstern Verlag, 2004.

TOEVALSERVARINGEN – HET SPEELGOEDKEFFERTJE EN ANDERE VERHALEN

Als je op onze aarde om je heen kijkt, dan vind je drie categorieën verschijnselen:

- Zon, maan en sterren, wolken, rivieren, zeeën, aarde, planten, dieren en mensen. De van nature gegeven dingen. Alles kant-en-klaar aanwezig.
- Huizen, kathedralen, molens, wegen, kunstwerken, muziekinstrumenten en vervolgens computerspelletjes, mobiele telefoons, UMTS-masten, raceauto's, atoombommen, genetisch verkracht voedsel, massavaccinaties en een zee van chemische 'genees'middelen. Datgene wat door mensen met behulp van aards materiaal is gemaakt.
- De gebeurtenissen van het leven die in een nooit onderbroken stroom aan ons voorbij trekken – waarvan wij mensen denken dat we ze zelf veroorzaken, maar die bij wat diepere beschouwing grotendeels tegelijk met ons geschapen zijn.

De eerste categorie vertoont alle tekenen van een kosmos, een diepgaand gestructureerde eenheid. De tweede categorie is een ratjetoe – van het meest heilige tot het meest profane. De derde categorie lijkt tamelijk chaotisch in elkaar te

zitten. Ga je de stroom van het leven echter onderzoeken, dan zit er wel degelijk lijn in. En blijken de gebeurtenissen meer verwant te zijn aan de geschapen natuur dan we op het eerste gezicht dachten. Ook die wereld is een kosmos, al is het een verborgen kosmos.

Er lijkt achter de dingen die ons overkomen een mysterieuze kracht te zitten, die de enkele levensdraden kunstig samenweeft tot een adembenemend mooi gobelin met prachtige structuren, waar vele mensen aan deelnemen. Een van de beste manieren om daar oog voor te krijgen, is een studie te maken van het toeval. Zo'n schijnbaar chaotische gebeurtenis, die je aanvankelijk hoogstens de uitroep ontlokt: 'Hé, dat is ook toevallig!'

SPEELGOEDKEFFERTJE

Laat me dit met een voorbeeld duidelijk maken. Een aardige, waardevolle man is heel oud geworden, maar er bestaat een verdriet in zijn leven. Hij heeft alleraardigste en goed terechtgekomen kinderen en leuke kleinkinderen, maar door een wrange speling van het lot bestaat er tussen hem en zijn familie een diepe breuk, die al jaren duurt.

Alhoewel ik hem al heel lang ken, wist ik niets van dit drama tot ik het toevallig op een diner hoorde. Ik informeerde hier en daar of de breuk niet te helen was, maar iedereen verzekerde me dat daar geen kans op was. Daar de man me zeer sympathiek is, begon ik wat te drammen en kreeg ik vader en kinderen zo ver dat ze direct na mijn vakantie allemaal bij me zouden komen om te pogen de breuk te herstellen.

Op de terugweg naar huis bezocht ik in Engeland een van mijn patiënten. Deze vrouw was genezen van een uitgezaaide kanker, en we waren met haar bevriend geraakt.

We logeerden in het huis van haar moeder, en dat was een heel gek huis. Als je binnenkwam werd je aangeblaft door een speelgoedkeffertje, de telefoon werd aangenomen door een speelgoedhond met een rare stem. Een waar museum van rariteiten.

Bij die gelegenheid zei de oude dame tegen me: ‘Ik ben zo blij dat mijn dochter genezen is, dat ik je iets wil geven.’ En ze gaf me een speelgoedhond, gekleed in oliegoed, compleet met zuidwester en een paraplu in de voorpoot. Als je op zijn rechterachterpoot drukte, begon het speelgoedbeest te swingen, en ‘Singing in the Rain’ te zingen, een beroemd liedje van vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Thuisgekomen duurde het nog vijf dagen voor de gebroken familie bij me langskwam. En daar zaten ze dan, stug

en ongemakkelijk naar de vloer kijkend. De moed zonk me in de schoenen. Hoe trok ik dat los? Ineens kreeg ik een idee. Ik haalde de hond tevoorschijn, zette het beest midden op de tafel en zei: ‘Mensen, zwaar weer op komst! Oliejassen aan, zuidwesters op!’ Na een druk op zijn achterpoot, begon de hond te zingen en te swingen. Het hele gezelschap schoot rechtop. Er verspreidde zich een brede lach op alle gezichten, en de bijeenkomst eindigde enkele uren later met een algehele verzoening.

De hond, die ik slechts een week in mijn bezit had, zag kans een breuk van jaren te helen. Natuurlijk belde ik na afloop de oude dame in Engeland op en zei: ‘Raad eens wat je hond teweeg heeft gebracht?’

Het toeval scheppend aan het werk – waarbij twee schijnbaar niet verwante zaken (een ‘breuk in een familie’ en de ‘gift van een rare hond’) samen worden gesmolten tot een schitterend kunstwerk, veel ingenieuzer dan je ooit zelf had kunnen bedenken. Interessant is ook dat de factor tijd een grote rol speelde. Als ik dat beest al jaren in huis had gehad, was er geen sprake geweest van toeval.

De tijd tintelt van scheppende momenten die wij toeval noemen.

BERGKRISTAL

Op 29 april 2005 werd ik opgetrommeld door mijn jongste zoon om piraat te spelen bij de verjaardag van mijn zesjarig kleinzootje Lucas. ‘Je maakt er maar wat van,’ had mijn zoon gezegd. ‘Maar er moet een schat in het verhaal voorkomen. Een schat die jou ontstolen is, en die de kinderen moeten helpen zoeken.’

Ik verzon dus een verhaal waarin een steen uit mijn verzameling gestolen was. Een prachtige kogelrond geslepen